

Вікторія Чмель

викладач,

Національний технічний університет України «КПІ»

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ПИСЬМОВИХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ

Характерною відмінністю сучасного світу є постійне прискорення темпів розвитку нових інформаційних технологій. Суспільство вступає у фазу інформатизації, коли головними чинниками стають знання та інформація, які сьогодні можна отримати за допомогою використання потужних персональних комп'ютерів, нових телекомунікаційних і мультимедійних технологій, віртуальної реальності, тощо. З появою в процесі освіти такої складової, як інформатизація, постала потреба переглянути її задачі. Основними з них є:

- підвищення якості підготовки спеціалістів на основі використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі;
- інтеграція різних видів освітньої діяльності (навчальної, дослідницької, тощо);
- адаптація інформаційних технологій навчання до індивідуальних особливостей учнів;
- забезпечення безперервності та наступності у навчанні;
- розробка інформаційних технологій дистанційного навчання;
- вдосконалення програмно-методичного забезпечення навчального процесу.

Комп'ютеризація навчання значною мірою впливає на всі компоненти сучасної освітньої системи і, зокрема, на вивчення іноземної мови. Вивчення іноземної мови з застосуванням комп'ютера відрізняється рядом переваг:

- 1) інтерес учнів до комп'ютера стимулює високу мотивацію та прискорює процес навчання;
- 2) індивідуалізація навчання;
- 3) можливість забезпечення безпосереднього зворотного зв'язку;
- 4) об'єктивність оцінки знань;
- 5) покращується якість засвоєння матеріалу.

Специфіка навчання іноземної мови полягає у оволодінні учнями різними видами мовної діяльності: аудіюванням, говорінням, читанням та письмом. Основною метою вивчення іноземної мови – є формування комунікативної компетенції, тобто уміння спілкуватися, сприймати та передавати інформацію іноземною мовою. І саме Інтернет створює унікальну можливість для тих, хто вивчає іноземну мову, користуватись аутентичними текстами, слухати та спілкуватися з носіями мови, тобто, створює природне мовне середовище. Як інформаційна система, Інтернет пропонує своїм користувачам різноманітність інформації та ресурсів:

- електронну пошту, телеконференції, відео конференції;
- можливість публікації власної інформації, створення власної домашньої сторінки та розміщення її на Web-сервері;

- довідкові каталоги (InfoSeek/UltraSmart, Galaxy, Yahoo!), пошукові системи (Alta Visa, HotBob, Open Text), розмова в мережі (Chat).

В реальному житті людина стикається з необхідністю володіння письмовими видами мовної діяльності (читання, письмо). Отримання інформації з мережі Інтернет перш за все передбачає читання, оскільки ті, хто вивчає іноземну мову не завжди мають можливість безпосередньо спілкуватися з носієм мови, а читати іноземною мовою (художню літературу, газети, журнали) – практично завжди.

В залежності від поставленої мети розрізняють оглядове, ознайомлювальне, вивчальне та пошукове читання.

Оглядове читання передбачає створення загальної уяви про тему та коло питань висвітлених у тексті. Цей вид читання вимагає високої кваліфікації учня як читача та володіння значним масивом мовного матеріалу. Для навчання цьому виду читання необхідно підбирати тематично зв'язані тексти та створювати ситуацію перегляду. У зв'язку з цим можливі завдання типу:

- за заголовком зробити припущення про тему та зміст тексту;
- за зовнішньою структурою тексту, особливостями поліграфічного оформлення визначити тип (характер) тексту (реклама, анонс, прогноз погоди, програма ТБ);
- за ключовим словом заголовку зробити припущення про ключові слова тексту та область знань до якої відноситься даний текст.

Ознайомлювальне читання являє собою пізнавальне читання, при якому предметом уваги читача стає весь твір (книга, стаття) без установки на отримання певної інформації. Для такого читання викладач має заздалегідь підібрати тексти з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, а на занятті просто роздати адреси Інтернет-текстів. При навчанні даному виду читання рекомендуються такі види завдань:

- прочитавши текст визначте коло питань, що піднімаються по даній темі;
- складіть план прочитаного чи напишіть тези, тощо;
- коротко викладіть зміст прочитаного своїми словами іноземною мовою.

Вивчальне читання передбачає максимально повне та точне розуміння всієї інформації, що містить текст, та її критичне усвідомлення. Об'єктом «вивчення» при цьому виді читання виступає інформація, що міститься у тексті, а не мовний матеріал. Робота з таким текстом передбачає запам'ятовування змісту для подальшого переказу, обговорення та використання в роботі. Для такого виду читання потрібно підбирати тексти, що мають пізнавальну цінність, інформативну значимість, містять певні труднощі з точки зору змісту та мови. При навчанні такого виду читання можливо використовувати наступні види вправ:

- спробуйте зрозуміти виділені слова за контекстом, перевірте себе за словником;

- прочитайте речення (абзац) та знайдіть слова, що підтверджують ...;
- прочитайте абзац та выпишіть дієслова з прийменниками, що означають рух (місце дії, час дії).

Пошукове читання орієнтоване на читання газет, літератури за спеціальністю. Воно націлене на пошук конкретної інформації (фактів, характеристик, цифрових показників, тощо). В навчальних умовах таке читання здійснюється за вказівкою викладача і виступає супутнім компонентом у розвитку інших видів читання.

Для оволодіння навичками читання не останню роль відіграє газета 'online'. BBC World Service, ABC News, CNN World News надають можливість не тільки прочитати, але й прослухати чи переглянути відео сюжети. Видання the New York Times пропонує своїм читачам навчальну версію газети з поурочними розробками. Проте, найголовнішим є те, що такі видання передбачають зворотній зв'язок читачів з редакцією, а це, у свою чергу, вимагає від них певних навичок письмового спілкування.

Письмова форма спілкування виконує важливу комунікаційну функцію. Навчання письму включене до всіх програм навчальних закладів тому, що вміння виражати свої думки у письмовій формі є невід'ємною частиною володіння іноземною мовою. Сьогодні в Інтернеті можна знайти ряд вправ для відпрацювання техніки письма.

Перша група вправ включає написання тексту (листа, листівки, повідомлення) з опорою на зразок. Друга група – це вправи на побудову власного письмового повідомлення з використанням різних опор: вербальних (ключові слова, план) та вербально-зображувальних (картина, фотографія, фрази словосполучення). До третьої групи відносяться вправи, що вимагають умінь виражати думки у письмовій формі без опори. Наприклад, написати есе по даній темі. В цьому суттєво можуть допомогти такі послуги Інтернету, як електронна пошта, різні форуми та чати.

Вже сьогодні Інтернет пропонує багато можливостей для підвищення якості навчання та створення стимулів для вивчення іноземних мов. Він допомагає сформувати навички самостійної роботи та залучає тих, хто вивчає мову до активної участі у проектній діяльності глобальної мережі.

Отже, сучасні засоби зв'язку з партнерами, доступ до інформаційних ресурсів мережі Інтернет передбачають вільне володіння не тільки комп'ютерними технологіями, а й іноземними мовами.

Література:

1. Грибанова К.И. Обучение письменной речи // "ИЯШ", -1999. - №2. - С.18-22.
2. Макаревич И.Г. Использование Интернета на уроке ИЯ // "ИЯШ", 2001. - №5. - с.40-43.
3. Полат Е.С. Интернет в школе: проблемы и решения // Вопросы Интернет - образования. 2004. - №15.